

Onu Mati,
leomaarst

PRIIT PÕHJALA

*Onu Mati,
loomaarst*

PILDID JOONISTAS
ANNI MÄGER

Toimetas Piret Klaus
Kujundas Anni Mäger

© Priit Põhjala ja Tänapäev, 2018
Pildid © Anni Mäger

ISBN 978-9949-85-309-0

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

Piiale ja kõigile teistele,
kes on koju toonud hulkuva kassi.

Kirpudest hoolimata.

Sisukord

Onu Mati, loomaarst	7	Tädi Matilda krae	72
Baarikapi-kapibaara	10	Onu Aadu torukübar	76
Püüton trollis	14	Nunnumeeter	81
Viis londiga looma	17	Kasulik kaamel	85
Georg ja täi	20	Pika sabaga lühike lugu	89
Härra president	23	Peaaegu boamadu	91
Tank ja ninasarvik	26	Auhi auh	95
Hobune Hans	29	Karu kasutusjuhend	100
Eeslid koerad	33	Kilpkonn Urr	104
Siga, kägu ja teised	36		
Nohu ja ninaahv	39	Valik onu Mati teaduslikke	
Torusiil	43	teoseid	108
Kaelkirjaku kael	46		
Prillid ja pabulad	49		
Kaamelitädi	53		
Teadusele tundmatu loom	57		
Lehmakesed	61		
Liiga vähe rotte	64		
Portselanist elevant	67		

Onu Mati, loomaarst

Onu Mati oli loomaarst, ja maailma parim. Seda tõestas ka aukiri, mis rippus tema kabineti seinal. Sellel aukirjal oli selge sõnaga öeldud: „Onu Mati, maailma parim loomaarst.” Kõik, kes onu Mati varesejalgadest aru said, võisid seda lugeda ja tema üle uhkust tunda.

Maailma parima loomaarstina oli onu Mati muidugi läbi ja lõhki loomaarsti olemisega. Ilmaski poleks keegi pakkunud, et onu Mati on matemaatik või maksuametnik või mannekeen või näiteks kannmikser. See, et ta on loomaarst, oli talle näkku kirjutatud. Ja riinetele ka – need olid ühtelugu koos kaameli sülje ja tiigri ilaga ning lõhnasid kitse pabulate ja pühvli sõnniku ja eesli soru ja rebase pissi ja tuvi kaka ja leemuri äka ja elevandi essu ja mägra pussu järele.

Küllap arvas mõnigi, et onu Mati juba sündis loomaarstina, süstal käes ja kittel seljas. Aga see pole loomulikult tõsi. Kõigepealt, enne loomaarstiks hakkamist, tuli onu Matil selgeks saada seismine, kõndimine, potilkäimine, rääkimine, lugemine, kirjutamine ja ükskordüks. Seejärel pidi ta ära õppima arvete maksmise, ilmast vestlemise, uudiste kuulamise, tapeedipanemise ja

selle, kuidas kommiletist silmagi pilgutamata mööda jalutada – ühesõnaga kõik need hirmsad asjad, mis täiskasvanute elupäevi sisustavad. Samal ajal käis ta hoolega loomaarstide koolis ja alles pärast kooli lõpetamist sai ta hakata loomaarstiks.

Päris väikesest peast, võta teadmiseks, ei olnud onu Mati loomaarsti ametist kuulnudki. Siis olid tal hoopis teistsugused unistused. Näiteks viieaastaselt tahtis onu Mati hakata liivalosside ehitusinseneriks. See oli seni, kuni ta aru sai, et meie kliimas ei oleks tal talviti kuigi palju tööd. Kuueaastaselt tahtis onu Mati hakata udujutuvestjaks. Aga selles vallas, nagu ta varsti taipas, on liiga tihe konkurents.

Seitsmeselt tahtis onu Mati hakata Ameerika mägede proovisõitjaks. Kuid ka sellest kavatsusest pidi ta loobuma, sest kui ta esimest korda Ameerika mägedele pääses, tuli välja, et ta ei kannata kõrgust. Ja kiirust. Ja surmasõlmi. Edaspidi hakkas onu Matil hästi paha juba siis, kui ta Ameerika mägesid pildi pealt vaatas.

Kaheksaselt tahtis onu Mati hakata kosmonaudiks või kauboiks või detektiiviks. Iga poisi ja paljude tüdrukute elus on aeg, mil nad tahavad hakata kosmonaudiks või kauboiks või detektiiviks. Onu Mati oleks kõige paremal meelel olnud kõik kolm korraga – näiteks kosmosekauboi, kes lahendab kadunud lehma juhtumi.

8 Üheksaselt tahtis onu Mati hakata natsioonide integratsiooni sünkroonimise ministriks või sensatsioonilise solarisatsiooni reproduktsiooni instituudi dotsendiks. Ega ta ei teadnud, mida need ametid päriselt tähendavad, aga kõlasid nad ju ometi põnevalt. Samamoodi põnevuse pärast tahtis onu Mati hakata räsamistangide fabritseerimisliini juhtpaneeli operaatoriks või hereetikute dogmaatiliseks inkvisiitoriks.

Kümmeselt tahtis onu Mati hakata kurjategijaks. Aga selliseks, kes teeb ainult head kurja. Näiteks ehmatab ust muukivat murdvarast, purustades ta kõrva juures õhupalli. Rikub mereröövli karmi mehe maine, asendades ta musta värvi silmaklapi märkamatult roosaga. Nurjab moodsat maali viljeleva kunstniku tööpäeva, peites ära tema pintslid ja molberti.

Läks üksjagu aega, enne kui onu Mati hakkas aru saama, et tema tõeline kutsumus on olla hoopis loomaarst. Sina ära ka imesta, kui sa tahad saada metsikute ponide taltsutajaks või nukumajavalitsuse juhatajaks või lenksu sisse ehitatud ragulkaga tõukerataste edasimüüjaks või kuu-uurete uurijaks, aga saad viimaks hoopis ... noh, ütleme, et rannakaluriks. Elus võib teinekord ikka päris kummalisi asju ette tulla!

Kuigi jah, vahest mitte nii kummalisi kui selles raamatus, mida sa just lugema hakkasid.

